

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8SŽi/20/2013
Identifikačné číslo spisu:	6013200586
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2015
Meno a priezvisko:	CSc., JUDr. Eva Babiaková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6013200586.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Centrum ekologických informácií, so sídlom Suché Mýto č. 19, 811 03 Bratislava, IČO: 42 268 559, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bardač, s.r.o., so sídlom Búdková č. 4, 811 04 Bratislava, IČO: 47 243 252, proti žalovanému: Obec Prenčov, so sídlom Prenčov č. 300, 969 73 Prenčov, IČO: 00 320 943, o preskúmanie zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/77/2013-35 z 19. júna 2013 v časti výroku o náhrade trov konania, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. júna 2013, č. k. 23S/77/2013-35 v napadnutej časti, týkajúcej sa náhrady trov konania p o t v r d z u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) fiktívne odvolacie rozhodnutie žalovaného, doručené žalobcovi 07.04.2013, ako aj prvostupňové fiktívne rozhodnutie žalovaného doručené žalobcovi 09.03.2013 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na § 250k ods. 1 vety tretej O.s.p. v spojení s § 2 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Krajský súd vo vzťahu k napadnutému výroku o náhrade trov konania odvolávajúc sa na § 250k ods. 1 vety tretej O.s.p. dôvodil, že v citovanom ustanovení je pre náhradu trov konania v konaniach vedených na základe žalôb podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. zakotvená výnimka zo zákonnej zásady zodpovednosti účastníkov za výsledok konania (prvá veta citovaného ustanovenia), ktorá spočíva v možnosti nepriznania, či zníženia náhrady trov konania prisudzovanej žalobcovi, ktorý v konaní mal úspech celkom alebo sčasti, pričom bližšie podmienky pre nepriznanie alebo zníženie trov konania zákon neupravuje, avšak ustanovuje, že súd takto môže postupovať, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa, dodajúc, že posúdenie splnenia podmienok pre postup podľa takejto úpravy, je výlučne na úvahe súdu.

Uviedol, že dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nepriznal žalobcovi uplatnenú náhradu trov konania spočívajú v povahe sporu, teda v okolnostiach daného prípadu pokračujúc, že v danej veci prihliadol najmä na skutočnosť, že žalobca požadoval sprístupnenie informácií od 495 obcí len v banskobystrickom kraji (ako aj v ďalších štyroch krajoch a žaloby s určitosťou už podal v bratislavskom kraji) takým spôsobom, že obce nie vždy boli schopné v lehote reagovať, pričom nepreukázal snahu získať požadované informácie aj iným dostupnejším a efektívnejším spôsobom ohľadom všetkých obcí, napr. prostredníctvom Združenia miest a obcí Slovenska (ďalej len „ZMOS“), resp. inou formou zaslania žiadosti a podobne, čo značne spochybnilo skutočný úmysel žalobcu získať požadované informácie a naopak podaním množstva žalôb proti obciam, kde žalobca uplatňuje v každom konaní náhradu trov konania v plnej výške (pre obce nie zanedbateľnej), svedčí o tom, že žalobca mal väčší záujem na priznaní trov konania, ako na sprístupnení požadovaných informácií.

Vychádzajúc z podstaty žalôb medzi jednotlivými obcami a žalobcom vo veci nesprístupnenia požadovaných informácií v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“) poukázal na skutočnosť, že prostriedkom k riešeniu týchto sporov by nemalo byť obštrukčné využívanie zákona, dodajúc, že žalobca svojím chovaním, ktoré je inak právom dovolené, sledoval vyvolanie konaní na základe podaných žalôb, ktoré svojou podstatou k poskytnutiu informácií neprispievajú, t.j. žaloby samé o sebe nie sú prostriedkom, ktoré by sprístupnili informácie a mal za to, že v danej veci ide o zdanlivý výkon práva, pretože jeho účelom nie je právo vykonať, ale samoúčelne napadnúť postup správneho orgánu opravným prostriedkom (žalobou), zatiaľ čo dosiahnutie vlastného zmyslu a účelu sledovaného zákonom o slobode informácií je pre žalobcu nepochybne vedľajšie, keďže žalobca v žiadnom z konaní nepreukázal ďalšiu snahu o získanie požadovaných informácií, ktoré je možné zistiť na verejne prístupných webových stránkach.

Ďalej zdôraznil, že samotný počet podaných žalôb nie je jediným relevantným ukazovateľom pre konštatovanie súdu o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa, ale túto skutočnosť zohľadnil v spojení s ďalšími skutočnosťami týkajúcimi sa danej veci, či pomerov na strane účastníkov konania. Zohľadnil aj okolnosť, že u žalobcu ide o hromadne podané žaloby, v ktorých sa jedná o typovo rovnaké veci po skutkovej i právnej stránke (s drobnými odlišnosťami v dôsledku skutkových okolností), žaloby sú takmer identické, čím je daná i nízka právna zložitosť a časová náročnosť poskytnutých úkonov právnej služby v dôsledku toho, že žaloby sú podané elektronicky, v ktorých sú menené len identifikačné údaje žalovanej strany a sú v nich nepatrné odchýlky, vzhľadom na skutkový stav v tej - ktorej obci. Rovnako dospel k záveru, že ani právna argumentácia uvedená v žalobe vzhľadom na predmet sporu nie je obzvlášť náročná a s prihliadnutím aj na to, že žaloby sú generované počítačom, nemožno považovať uplatnené trovy konania za primerané.

Rovnako nepovažoval za právne relevantnú námietku žalobcu na obligatórne zastúpenie advokátom v predmetnej veci dôvodiť tým, že samotná právna úprava v § 250k ods. 1 O.s.p. umožňuje súdu podľa vlastnej úvahy nepriznať úspešnému žalobcovi náhradu trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Vo vzťahu k otázke primeranosti náhrady trov konania poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky zo 14.09.2011, sp. zn. I. ÚS/3698/10, v ktorom ústavný súd označil za dôkaz patologického stavu českého civilného procesu, ak sa súdne konania vedú nie kvôli úspechom vo veci samej, ale predovšetkým kvôli náhrade trov konania. Zároveň uviedol, že Okresný súd v Ústí nad Labem označil za nemorálny biznis priznávať trovy za „formulárové“ žaloby, pričom sťažnosti na Ústavnom súde Českej republiky proti týmto rozhodnutiam boli pre zjavnú neopodstatnenosť odmietnuté.

Záverom dôvodil, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z § 2 O.s.p., v zmysle ktorého v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, uskutočňujú výkon rozhodnutí, ktoré neboli splnené dobrovoľne, a dbajú pri tom na to, aby nedochádzalo k porušovaniu práv a právnom chránených záujmov fyzických a právnických osôb a aby sa práva nezneužívali na úkor

iných osôb.

Proti rozsudku krajského súdu v časti výroku o náhrade trov konania podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie. Namietal, že konanie má iné vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo výroku o trovách konania [odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.], a že napadnutý rozsudok vo výroku o trovách konania vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.].

Predovšetkým namietal, že konanie krajského súdu je zaťažené vadou, ktorá mala za následok nepredvídateľnosť a prekvapivosť napadnutého rozsudku. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. IV. ÚS 248/08, z ktorého vyplýva, že hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania a rovnako tiež na nález ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 24/2010 z 08.04.2010, z ktorého vyplýva, že nepriznaním účelne vynaložených trov konania dochádza v podstate k popretiu úspechu sťažovateľa v súdnom konaní.

Ďalej namietal, že krajský súd rozhodol vo výroku o trovách konania o nepriznaní náhrady trov konania bez toho, aby mu umožnil akokoľvek sa vyjadriť k otázke nesplnenia podmienok pre priznanie náhrady trov konania. Poukázal na to, že krajský súd ho na pojednávaní dňa 19.06.2013 nijako neoboznámil, že predmetom rozhodovania bude aj naplnenie podmienok pre úplné nepriznanie náhrady trov konania, napriek tomu, že bol v konaní úspešný. Týmto postupom podľa jeho názoru krajský súd zaťažil konanie vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo výroku o trovách konania [§ 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.].

Poukázal na skutočnosť, že krajský súd paradoxne v odôvodnení cituje nález Ústavného súdu Českej republiky zo 14.09.2011, sp. zn. I. ÚS 3698/10, ktorý však jeho závery jednoznačne potvrdzuje, keďže v uvedenej veci musel český ústavný súd zrušiť pre protiústavnosť rozhodnutie všeobecného súdu pre to isté, čoho sa dopustil krajský súd.

Nesprávne právne posúdenie veci vo výroku o trovách konania spočívalo v absencii dôvodov hodných osobitného zreteľa a v nepriznaní nepriameho účinku, čo je v rozpore s právom Európskej únie.

Absencia dôvodov hodných osobitného zreteľa spočíva podľa názoru žalobcu v skutočnosti, že krajský súd nesprávne posúdil povahu sporu, ktorá spočíva v okolnostiach daného prípadu, ktorými je podľa názoru súdu prepojenie žaloby na údajných 495 žiadostí, zaslaných obciam v Banskobystrickom kraji. Žalobca pravdivosť tohto záveru súdu poprel. Uviedol, že na súd sa obrátil iba vtedy, keď povinná osoba požadované informácie nesprístupnila. Namietal, že dôvodom hodným osobitného zreteľa, pre ktorý nemožno priznať úspešnému účastníkovi náhradu trov konania, nemôže byť oprávnený výkon práva, ktorým realizoval žalobca svoj predmet činnosti, aj keď podal niekoľko žiadostí súčasne.

K ďalšiemu dôvodu, pre ktorý mu podľa názoru krajského súdu nemožno priznať náhradu trov konania, uviedol, že od doručenia žiadosti do podania žaloby uplynuli viac ako dva mesiace a ak teda žalovaný nestihol zareagovať na žiadosť v zákonnej lehote 8 pracovných dní, ba ani na odvolanie, mal dostatok možností urobiť tak do dňa podania žaloby (teda viac ako dva mesiace po podaní žiadosti), a že s ohľadom na lehotu podľa § 250b ods. 1 O.s.p. nemohol čakať dlhšie. Ak teda podľa názoru krajského súdu žalovaný nestihol včas reagovať (čo ani žalovaný netvrdil), išlo o okolnosť na strane žalovaného.

Ďalej namietal, že snahu získať požadované informácie aj iným dostupnejším a efektívnejším spôsobom, napríklad prostredníctvom ZMOS alebo inou formou zaslania žiadosti nemal, ani ju nemusel takýmto spôsobom prejavovať, lebo ZMOS je subjektom súkromného práva, je združením právnických osôb a nie je povinnou osobou podľa § 2 zákona o slobode informácií. Z uvedeného dôvodu žiadosť adresoval žalovanému priamo práve preto, že potreboval autentickú informáciu poskytnutú štatutárnym orgánom alebo poverenou osobou, priamo od povinnej osoby, ktorej sa žiadosť o poskytnutie informácií týka a

disponuje ňou a pre jeho účely mu nepostačovalo požadované informácie nájsť „niekde“ na internete. Namietal, že nemal povinnosť preukazovať svoju snahu získať informácie „inak“ a zdôraznil, že § 3 ods. 3 zákona o slobode informácií obsahuje imperatív, vylučujúci možnosť skúmať právny alebo iný dôvod, či záujem, pre ktorý sa informácia požaduje (rozsudok Súdneho dvora zo 14.02.2012, FLACHGLAS TORGAU GMBH, vec C-204/09, bod 31). Odvolával sa aj na rozhodnutie najvyššieho súdu z 09.11.2010, sp. zn. 3Sžf/12/2010, z ktorého vyplýva, že „za dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle citovaného ustanovenia O.s.p. nemožno považovať takú skutočnosť, ktorá vo svojej podstate znamená porušenie zákona. Takýto výklad by bol arbitrárny, lebo zásadne popiera účel a význam tohto ustanovenia“.

Rovnako označil za nelogické vymedzenie dôvodu hodného osobitného zreteľa krajským súdom, ktorý za efektívnejšiu považuje zrejme poštovú komunikáciu, v rámci ktorej mal zrejme ako ekologická organizácia radšej rozposlať stovky listov, prípadne stovky odvolaní. V tejto súvislosti zdôraznil, že tým, že svoju žiadosť podal e-mailom a požadované informácie požadoval sprístupniť e-mailom zvolil spomedzi všetkých spôsobov komunikácie tú najhospodárnejšiu, najjednoduchšiu a najlacnejšiu formu, lebo nechcel žalovaného zaťažovať nákladmi na poštovné a tlač a tvrdil, že využil rovnocennú formu a spôsob sprístupnenia informácie, ako je písomná forma.

Nesúhlasil s tvrdením krajského súdu, že samotné podanie žaloby neprispieje k sprístupneniu informácií, práve naopak je podľa jeho názoru prostriedkom pre sprístupnenie informácií, pretože bez zrušenia rozhodnutia žalovaného súdom nemôže žalobca napríklad uplatniť nárok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, resp. je založená prekážka rozhodnutej veci, no v neposlednom rade je daný objektívny stav protiprávnosti, ktorý možno odstrániť len žalobou podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. Pokiaľ mal krajský súd až natoľko na zreteli, aby sa žalobca skutočne dostal k požadovaným informáciám inak než podaním žaloby a riskoval tak zmeškanie lehoty podľa § 250b ods. 1 O.s.p., mal postupovať podľa § 250j ods. 6 O.s.p., čím stav objektívnej neistoty mohol jednoducho odstrániť. Dodal, že on sám nemôže tento postup využiť, nakoľko využiteľnosť tohto ustanovenia závisí od vyjadrenia žalovaného.

Nesúhlasil s názorom krajského súdu, že podával hromadné žaloby a s poukazom na ustanovenie § 42a O.s.p. namietal, že v danom prípade nešlo o hromadné podanie, lebo žaloby boli editované počas približne 1,5 mesiaca, pričom boli dennodenne zasielané krajskému súdu, čo vyžadovalo každodennú pripravenosť právneho zástupcu žalobcu fyzicky vykonať editáciu žalôb a niekoľkostupňovú mechanickú autorizáciu prostredníctvom PIN kódov pred elektronickým podpísaním každej jednej žaloby a ostatných dokumentov, odosielaných do podateľne súdu, a následne zaslať tieto dokumenty elektronickou poštou. Okrem toho tvrdil, že krajský súd svojvoľne prihliadol iba na podanú žalobu a nezohľadnil, že okrem podania žalôb, čo bol len jeden úkon, boli vykonané aj ďalšie individuálne úkony, a to vyjadrenia k veci samej zo 06.06.2013 a tiež úkon - účasť na pojednávaní 19.06.2013, ktorý z povahy veci nemožno považovať za hromadný. V súvislosti s účasťou na pojednávaní dôvodil, že právny zástupca sa musel dostaviť na pojednávanie, išlo o účelne vynaložené výdavky a účelne vykonaný úkon právnej pomoci, no napriek tomu mu krajský súd nepriznal náhradu trov ani len za tento úkon.

Napokon poukazoval vo vzťahu k „formulárovým“ žalobám aj na českú rozhodovaciu činnosť, konkrétne na nález českého ústavného súdu zo 14.09.2011, sp. zn. I. ÚS 3698/10 a na bližšie nešpecifikované rozhodnutie Okresného súdu v Ústí nad Labem. Zdôraznil, že uvedený nález ústavnú sťažnosť neodmietol, ale jej vyhovel práve preto, že sa Okresný súd v Tepliciach a Krajský súd v Ústí nad Labem dopustili toho istého pochybenia, akého sa dopustil krajský súd, teda že žalobcovi nedali možnosť vyjadriť sa k nepriznaniu nároku na náhradu trov konania.

Poukazoval aj na rozpor s právom Európskej únie a na nepriznanie nepriameho účinku. Konkrétne tvrdil, že právo Európskej únie (Aarhurský dohovor, ako aj smernica č. 2003/4) výrazne a opakovane na rôznych miestach právnej úpravy z hľadiska svojho účelu a cieľa akcentuje skutočnosť, že žiadateľom o informácie o životnom prostredí sa nesmú na úrovni legislatívy a aplikácie práva vytvárať bariéry v

prístupe k spravodlivosti, ktoré budú v konečnom dôsledku znemožňovať reálny a efektívny prístup k spravodlivosti, t.j. k súdnemu prieskumu nezákonných rozhodnutí na úseku práva na prístup k informáciám (rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 11.04.2013, David Edwards a Lilian Pallikaropoulos, C-260/11, bod 28). V uvedenom rozsudku sa uvádza, že „Požiadavka „nie dostupne drahých“ trov konania vyplýva v oblasti životného prostredia z dodržiavania práva na účinný prostriedok nápravy zakotveného v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, ako aj zo zásady efektivity, podľa ktorej procesné podmienky žalôb určených na zabezpečenie ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, nesmú prakticky znemožniť alebo nadmerne sťažiť výkon práv, ktoré priznáva právny poriadok Únie.“ V danom prípade sa uvedené znemožnenie, resp. nadmerné sťaženie prejavuje v tom, že síce mohol a môže podať žalobu proti správne rozhodnutiu žalovaného, no svojvoľný výklad § 250k ods. 1 tretia veta O.s.p. zo strany krajského súdu mu v konečnom dôsledku prakticky znemožňuje a nadmerne sťažuje prístup k súdu a to z dôvodu, že vzhľadom na obligatórne zastúpenie advokátom (§ 250a O.s.p.) a so zreteľom na nemožnosť požiadať o ustanovenie bezplatného zástupcu z radov advokátov, keďže je právnickou osobou (§ 30 O.s.p. v spojení s § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní /živnostenský zákon/ v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z.) je odkázaný na využitie komerčných služieb advokátov, ktorí nemajú povinnosť, len možnosť poskytnúť právnu službu bezodplatne (§ 24 ods. 4 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov). Uviedol ďalej, že uvedeným postupom dochádza v jeho prípade k značnému sťažovaniu prístupu k súdu, k zásadnému odradzovaniu od možnosti využiť súdnu ochranu a tým jednoznačne k vzniku istej formy jeho penalizácie, hoci sa nedopustil žiadneho protiprávneho konania a vo veci samej bol úspešný („nepripravením účelne vynaložených trov konania dochádza v podstate k popretiu úspechu sťažovateľa v súdnom konaní“ - nález ústavného súdu z 08.04.2010, č. k. IV. ÚS 24/2010-39).

Záverom poukázal na skutočnosť, že krajský súd mal vyložiť § 250k ods. 1 tretia veta O.s.p. spôsobom, ktorý by bol eurokonformný, teda spôsobom, ktorý by sledoval naplnenie účelu vyššie uvedených právnych aktov Európskej únie a judikatúry Súdneho dvora, a to tak, že by nebol nepripravením náhrady trov konania penalizovaný a nebol by mu prakticky znemožnený a nadmerne sťažený výkon práv, ktoré priznáva právny poriadok Únie.

V závere svojho odvolania uviedol, že krajský súd o trovách konania rozhodol vecne nesprávne, pretože neboli splnené žiadne podmienky pre postup podľa § 250k ods. 1 tretia veta O.s.p., teda ani pre čiastočné, ale ani úplné nepripravenie náhrady trov konania. Práve naopak, okolnosti, ktoré považoval krajský súd za mimoriadne a súčasne zakladajúce dôvody pre nepripravenie náhrady trov konania, boli podľa žalobcu štandardné okolnosti priamo predvídateľné právnou úpravou odôvodňujúcou priznanie náhrady trov konania.

V súlade s ustanovením § 11 ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) vyčíslil a uplatnil náhradu trov konania v sume 655,11 eur, ktorá suma pozostáva z odmeny za prípravu a prevzatie zastúpenia v sume 130,16 eur, z odmeny za prípravu a podanie žaloby, t.j. podanie vo veci samej v sume 130,16 eur, z odmeny za prípravu a podanie vyjadrenia zo 06.06.2013, t.j. podanie vo veci samej v sume 130,16 eur, z odmeny za účasť na meritornejom pojednávaní 19.06.2013 v sume 130,16 eur, z odmeny za prípravu a podanie odvolania proti trovám konania, teda nemeritorne podanie v sume 65,08 eur, z režijného paušálu za rok 2013 5x 7,81 eur, (spolu 39,05 eur), z hotových výdavkov v sume 10,10 eur (cestovné za použitie verejnej autobusovej dopravy 18.06.2013 za cestu na pojednávanie) účtoval 1/9 zo skutočných nákladov v sume 11,20 eur s analogickým použitím § 17 ods. 2 vyhlášky, nakoľko právny zástupca sa zúčastnil 19.06.2013 deviatich pojednávaní v sume 1,24 eur, cestovné za použitie verejnej železničnej dopravy 19.06.2013 (cesta z pojednávania) účtuje sa 1/9 zo skutočných nákladov v sume 13,80 eur s analogickým použitím § 17 ods. 2 vyhlášky, lebo právny zástupca sa zúčastnil 19.06.2013 deviatich pojednávaní v sume 1,53 eur, náklady spojené s ubytovaním z 18.06.2013 na 19.06.2013, pričom

účtoval 1/9 zo skutočných nákladov v sume 66 eur s analogickým použitím § 17 ods. 2 vyhlášky, lebo sa právny zástupca zúčastnil 19.06.2013 deviatich pojednávanií v sume 7,33 eur, za stratu času stráveného cestovaním na pojednávanie 18.06.2013 v rozsahu 7 polhodín (19,45 h - 23,00 h) á 13,01 eur za začatú polhodinu, spolu 91,07 eur (účtuje 1/9 s analogickým použitím § 17 ods. 2 vyhlášky, keďže právny zástupca sa zúčastnil 19.06.2013 deviatich pojednávanií) v sume 10,12 eur a za stratu času stráveného cestovaním z pojednávania 19.06.2013 v rozsahu 7 polhodín (14,25 h - 17,57 h) á 13,01 eur za začatú polhodinu, spolu 91,07 eur (účtuje 1/9 s analogickým použitím § 17 ods. 2 vyhlášky, pretože právny zástupca sa zúčastnil 19.06.2013 deviatich pojednávanií) v sume 10,12 eur. Z vyššie uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19.06.2013, č. k. 23S/77/2013-35 vo výroku o trovách konania zmenil a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 655,11 eur na účet právneho zástupcu žalobcu, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že nemal nainštalovaný program na rozpoznanie elektronického podpisu, preto zaslaná žiadosť žalobcu nebola čitateľná. Ďalej uviedol, že do 4 dní žalobcovi oznámil, že súbor nie je možné otvoriť, na ktorú odpoveď však žalobca nereagoval. Za svoje pochybenie žalovaný označil, že nemal nainštalovaný program na rozpoznanie elektronického podpisu. Dodal, že nemá vedomosť o tom, že zákon o slobode informácií ukladá žiadateľom podávať elektronické žiadosti len s elektronickým podpisom, nakoľko žalovaný poskytuje žiadané informácie elektronicky obyčajnou e-mailovou poštou, v ktorom prípade sa nevyžaduje elektronický podpis. Zdôraznil, že informácie, ktoré žalobca požadoval, sú verejne prístupné na portály Štatistického úradu Slovenskej republiky (www.statistics.sk) a portály Štátnej ochrany prírody (www.sopsr.sk).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.) preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu napadnutom odvolaním (§ 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 250k ods. 1 O.s.p., ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Ak bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené z dôvodu podľa § 250j ods. 3 O.s.p., súd žalobcovi prizná úplnú náhradu trov konania. Môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny prostriedok, ktorý umožňuje, aby každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, sa mohla domáhať ochrany svojich porušených alebo ohrozených práv na súde, ako na nezávislom orgáne a aby tak mohla začať konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Zo spisov vyplýva, že krajský súd napadnutým rozsudkom zrušil fiktívne rozhodnutie žalovaného, doručené žalobcovi 07.04.2013, ako aj fiktívne rozhodnutie prvostupňového orgánu, doručené žalobcovi 09.03.2013 podľa § 250j ods. 2 písm. d/ O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie dôvodiac vydaním fiktívnych rozhodnutí [§ 18 ods. 3 a § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií, ktoré nespĺňajú náležitosti riadne odôvodneného rozhodnutia v zmysle § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, a preto sú svojou povahou nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Výrok o nepriznaní náhrady trov konania v konaní úspešnému žalobcovi odôvodnil dôvodmi

hodnými osobitného zreteľa (§ 250k ods. 1 veta tretia O.s.p.).

Účastníci sa proti rozsudku súdu prvého stupňa vo veci samej neodvolali, ale odvolanie proti rozhodnutiu o trovách konania napadol odvolaním žalobca. V dôsledku jeho odvolania musel odvolací súd skúmať, či rozhodnutie súdu prvého stupňa zodpovedá zákonu, teda, či súd rozhodol o trovách na základe skutočného stavu veci, a či rozhodnutie správne právne zdôvodnil.

Ustanovenie § 250k ods. 1 veta tretia O.s.p. umožňuje súdu, aby v rámci svojho uváženia v medziach tohto zákonného ustanovenia celkom alebo sčasti nepriznal náhradu trov konania úspešnému žalobcovi, ktorému inak náhrada trov konania patrí.

Dôvodom na aplikáciu uvedeného ustanovenia môžu byť len dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré Občiansky súdny poriadok neuvádza, pričom konkrétne dôvody, vzťahujúce sa na ten ktorý konkrétny prípad, ponecháva na úvahu súdu, ktorá však musí mať svoje zhmotnenie v odôvodnení rozhodnutia. Inak povedané z odôvodnenia rozhodnutia súdu, ktorý vo vzťahu k v konaní úspešnému žalobcovi použil tretiu vetu ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. a nepriznal mu náhradu trov konania, musia byť zrejmé dôvody, ktoré súd k takémuto skôr výnimočnému rozhodnutiu viedli, nakoľko právo úspešného účastníka na náhradu trov konania je imanentnou súčasťou práva na súdnu ochranu zakotveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Z uvedeného preto vyplýva, že takéto rozhodnutie súdu nemôže byť založené len na marginálnych dôvodoch.

Zo spisov vyplýva, že súd prvého stupňa detailne rozobral dôvody, ktoré ho k tomuto rozhodnutiu viedli.

Napriek skutočnosti, že rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej je právoplatný a že žalobca vo veci samej v konaní pred súdom prvého stupňa úspech mal, zostala odvolaciemu súdu povinnosť posúdiť existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré žalobcovi s poukazom na § 250k ods. 1 O.s.p. nepriznal náhradu trov konania. Musel tak postupovať bez ohľadu na dôvody, pre ktoré súd prvého stupňa rozhodol pri použití citovaného zákonného ustanovenia a bez ohľadu na skutočnosť, či rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, ktorý nadobudol v uvedenej časti právoplatnosť, považuje za vecne správny.

Pri posudzovaní existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa nemohol ponechať bez povšimnutia niekoľko okolností. Odvolací súd zdôrazňuje, že až v súdnom konaní žalobca predložil žiadosť, z ktorej sa žalovaný mohol dozvedieť, ktoré informácie od žalovaného požadoval a až v súdnom konaní bolo zistené, že žalobca požadoval prístup k informáciám, ktoré sú verejne prístupné na internetových stránkach príslušných povinných osôb (a ktoré mohli byť dôvodom pre rozhodnutie o neposkytnutí informácií zo strany žalovaného). Žalobca nepostupoval zvyčajným spôsobom s cieľom získať požadované informácie, ale jeho cieľ bol zjavne šikanóznym. Šikanózne správanie žalobcu vo vzťahu k žalovanému je doložené nielen skutočnosťou, že neodpovedal na odôvodnenú a ústretovú požiadavku žalovaného, aby oznámil obsah žiadosti spôsobom, ktorý bol žalovanému technicky dostupný, ale ani neprejavil vážny záujem požadované informácie inak získať od príslušných povinných osôb, medzi ktorými žalovaný nebol. Vyplýva to zo skutočnosti, že zhromažďovanie a evidovanie požadovaných informácií nepatrilo do jeho vecnej pôsobnosti. Žalobca zaslaním svojej žiadosti o informácie na neexistujúcu elektronickú adresu žalovaného sledoval zrejme len cieľ poukázať na neochotu orgánov samosprávy poskytnúť mu informácie (čo nezodpovedalo vykonanému dokazovaniu v uvedenej veci aj vzhľadom na komunikáciu starostu žalovaného so žalobcom a vzhľadom na nečinnosť žalobcu pri poskytnutí súčinnosti) a z takéhoto jeho konania možno vyvodiť aj cieľ získať na ich úkor zisk, spočívajúci v náhrade trov konania, pričom takýto zisk by bol aj podľa názoru odvolacieho súdu neprimeraný vynaloženému úsiliu žalobcu. Samotné distribuovanie žalôb rovnakého textu len na iné adresy obcí (č.l. 21 súdneho spisu) neznamená poskytnutie primeranej právnej pomoci zo strany advokáta, ktorý žalobcu zastupoval. V dôsledku skutočnosti, že žalovaný nepoznal obsah žiadosti, ktorá mu bola zaslaná na neexistujúcu adresu elektronickej podateľne vzbudzuje pochybnosť záver, či konanie o poskytnutie informácií bolo začaté, (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z

27.11.2013, sp. zn. 7Sž/7/2013), a teda či žalobca dostal v skutočnosti kvalitnú právnu pomoc, ak jeho právny zástupca nevykonával potrebné úkony na získanie informácií a ak postupoval nekvalifikovane. Možno dokonca poukázať na skutočnosť, že aj po zrušení fiktívnych rozhodnutí žalovaného bude jeho úlohou v konaní podľa zákona o slobode informácií skúmať, či k začatiu konania naozaj došlo a skúmať dôvod na prípadné zastavenie konania.

Vzhľadom na technické vybavenie žalovaného a technickú nemožnosť, aby prevzal zásielku, obsahujúcu žiadosť o informácie možno právne kroky žalobcu označiť za nedostatočne právne kvalifikované, alebo za zneužívanie práva na informácie pri používaní zákona o slobode informácií. Treba zdôrazniť, že zákon o slobode informácií je založený na jednoduchosti a sleduje, aby sa naplnil jeho zmysel a účel, ktorým je poskytovanie informácií a nie vydávanie fiktívnych rozhodnutí, ktoré dosahoval žalobca svojím zvoleným postupom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky musel pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa prihliadať pri dôvodnosti odvolania žalobcu v časti rozsudku, týkajúceho sa náhrady trov konania na všetky okolnosti konania a musel skúmať skutočný prejav vôle žalobcu, smerujúci k sprístupneniu informácií, aj s prihliadnutím na obsah jeho odvolania, v ktorom žalobca poukazuje na imperatív, ktorý vylučuje možnosť skúmať právny alebo iný dôvod, či záujem, pre ktorý sa informácia podľa zákona o slobode informácií požaduje.

Odvolací súd z hľadiska tejto námietky žalobcu pripomína, že žalovaný a ani súd prvého stupňa neskúmali dôvod, pre ktorý sa informácia požaduje, lebo žalovaný nepoznal a ani poznať nemohol (vzhľadom na správanie sa žalobcu), že žalobca skutočne žiada o poskytnutie informácií a nepoznal a ani poznať nemohol samotný obsah jeho žiadosti. Táto skutočnosť už samotná postačuje ako dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. žalobcovi náhradu trov konania nemusel priznať.

Odvolací súd nehodnotí postup žalobcu, ktorý aj na podanie jednoduchej žiadosti o sprístupnenie informácií splnomocnil advokáta, ani mu nebráni, aby ho v konaní pred žalovaným zastupoval advokát, ale vo vzťahu k uplatnenej náhrade trov konania, možno jeho krok hodnotiť ako neefektívny a trovy konania, ktoré mu vznikli, ako vynaložené neúčelne, lebo žiadosť o poskytnutie informácií nevyžaduje osobitnú právnu formu (aj keď musí byť zaslaná na správnu adresu).

Možno pripomenúť, že žalobca vznikol registráciou na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky 08.02.2013 a už 22.02.2013 (podľa tvrdenia žalobcu, nakoľko žalovaný tvrdí, že mu email zaslaný nebol) bola doručená emailom žalovanému žiadosť o sprístupnenie informácií, ktorá bola podpísaná zaručeným elektronickým podpisom právneho zástupcu žalobcu. Už samotný fakt, že žalobca v tak krátkom časovom odstupe po svojom vzniku bez využitia svojho petičného práva zvolil na účely podania žiadosti o sprístupnenie informácií advokáta, vyvoláva pochybnosti o skutočnej vôli žalobcu získať informácie podľa zákona o slobode informácií a vyvoláva oprávnené presvedčenie, že žalobca mal pri vynaložení minimálneho úsilia prioritne záujem na náhrade trov konania, ktorých čiastka nie je zanedbateľná, a nie skutočný záujem na sprístupnení informácií, verejne dostupných na oficiálnych webových stránkach príslušných orgánov verejnej správy. Námietka žalobcu, že ho nemožno nútiť, aby informácie získaval pokútne na internetových stránkach sa preto prieči nielen obsahu vykonaného dokazovania, ale je v rozpore s jeho vlastnou filozofiou, v rámci ktorej presadzuje elektronickú komunikáciu s orgánmi verejnej správy nad rámec ich zákonných povinností, ale aj mimo ich technického vybavenia.

Pokiaľ žalobca vo svojom odvolaní argumentuje nálezom Ústavného súdu Českej republiky zo 14.09.2011, sp. zn. I. ÚS 3698/10 (ktorým skutočne ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovel, a neodmietol ju, ako to nesprávne v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval krajský súd), treba uviesť, že odkaz na rozhodnutie orgánu súdnej ochrany ústavnosti Českej republiky nijako súdy Slovenskej republiky nezaväzuje (§ 135 ods. 1 O.s.p.), a teda nemôže byť dôvodom vedúcim k zmene napadnutého rozsudku. Zodpovedá skutočnosti, že slovenský právny systém a český právny systém sú

navzájom veľmi blízke, nie sú však totožné, a preto bez ďalšieho podrobného poznania právneho systému iného štátu rozhodnutie súdov Českej republiky nemožno v praxi súdov Slovenskej republiky automaticky aplikovať ako prameň nášho práva. Pokiaľ aj súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia argumentoval okrem iného aj rozhodnutím Ústavného súdu Českej republiky nemožno mu však tento postup vytýkať, keď z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyvodil len záver o princípe citovaného rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky z hľadiska výroku o náhrade trov konania.

Pokiaľ žalobca v odvolaní poukazoval na rozhodnutie najvyššieho súdu z 09.11.2010, sp. zn. 3Sžf/12/2010, v zmysle ktorého „za dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle citovaného ustanovenia O.s.p. nemožno považovať takú skutočnosť, ktorá vo svojej podstate znamená porušenie zákona...“, treba pripomenúť skutočnosť, že ani právoplatný rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým boli zrušené fiktívne rozhodnutia žalovaného nezakladá prekážku, ktorá by odvolaciemu súdu bránila v tejto veci z hľadiska existencie dôvodu hodného osobitného zreteľa skúmať, či došlo k začatiu konania o poskytnutie informácií v danej veci a či následne postup žalovaného znamenal porušenie zákona. Nemožno pritom opomenúť skutočnosť, že aj po zrušení fiktívnych rozhodnutí konanie o poskytnutie informácií nebolo skončené a žalobca vo veci musí konať spôsobom, ktorý zodpovedá zákonu o slobode informácií. Pri takomto postupe mu nemožno dopredu zabrániť, aby v prípade, ak zistí, že konanie riadne začaté nebolo, konanie prípadne aj zastavil. Z odôvodnenia citovaného rozhodnutia najvyššieho súdu ďalej vyplýva, že najvyšší súd citoval nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 351/09 z 15.12.2009, v odôvodnení ktorého ústavný súd okrem iného uvádza aj nasledovné :

„Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je nepochybne aj nárok na náhradu trov konania (napr. I. ÚS 48/05, II. ÚS 272/08). V čl. 46 ods. 1 ústavy sa zaručuje základné právo na súdnu a inú právnu ochranu. Aj zákonná úprava platenia a náhrady trov konania obsiahnutá najmä v Občianskom súdnom poriadku určuje, či je základné právo na súdnu ochranu naplnené reálnym obsahom (čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 4 ústavy). Procesné predpisy, ktoré upravujú platenie a náhradu trov konania, treba vykladať v súlade s takto vymedzeným obsahom a účelom základného práva na súdnu ochranu. Prítom treba dbať na to, aby nikto len z dôvodu, že uplatní svoje základné právo na súdnu ochranu, neutrpel materiálnu ujmu v dôsledku inštitútu platenia trov konania za predpokladu, že taký účastník konania bol úspešný, a to bez zreteľa na jeho postavenie v konaní (m. m. II. ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II. ÚS 82/09). Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z tohto vyplýva, že uvedené právne východiská sa vzťahujú na obe označené práva (IV. ÚS 147/08). Pri rozhodovaní všeobecných súdov o tom, či sú splnené podmienky ustanovenia § 150 O.s.p. pre výnimočné nepriznanie (úplné či čiastočné) náhrady trov konania úspešnému účastníkovi konania, je potrebné, aby skutkové okolnosti, v ktorých sa vidí naplnenie dôvodu hodného osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania, boli preukázané, a to zo všetkých aspektov, ktoré sú podľa ustálenej praxe všeobecných súdov relevantné. V opačnom prípade môže dôjsť pri rozhodovaní o náhrade trov konania k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru (II. ÚS 122/09).“

Vychádzajúc z citovaného nálezu ústavného súdu, z ktorého vyplýva možnosť súdov aplikovať ustanovenie § 150 O.s.p. resp. § 250k ods. 1 tretia veta O.s.p., považoval Najvyšší súd Slovenskej republiky za preukázané, že súd prvého stupňa nepochybil, keď zhodnotil skutkové okolnosti, v ktorých zistil dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania úspešnému žalobcovi, aj keď tieto dôvody odvolací súd zistil aj v ďalších skutkových a právnych okolnostiach, a to napriek skutočnosti, že došlo k zrušeniu fiktívnych rozhodnutí žalovaného.

V dôsledku vyššie uvedených právnych skutočností, by podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rozhodnutí súdu prvého stupňa vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania nič nezmenila ani skutočnosť, že by krajský súd vopred oboznámil žalobcu o jeho zámere nepriznať mu pre prípad úspechu v konaní náhradu trov konania, lebo takýmto spôsobom by dopredu prejudikoval svoje rozhodnutie a spochybnil by tým svoju nezaujatosť v konaní. Námietku, ktorou žalobca poukazoval na

túto vadu konania, preto označil Najvyšší súd Slovenskej republiky za nedôvodnú.

Vo vzťahu k namietanému rozporu s právom Európskej únie a nepriznania nepriameho účinku Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že v prípade žalobcu nemožno v žiadnom prípade hovoriť o „vytvárani bariér v prístupe k spravodlivosti, ktoré v konečnom dôsledku znemožňujú reálny a efektívny prístup k spravodlivosti, t.j. k súdnemu prieskumu nezákonných rozhodnutí na úseku práva na prístup k informáciám“, keď sám žalobca spôsobom, ktorý sa javí ako účelový, lebo po zistení technickej nemožnosti oboznámiť sa žalovanému s obsahom žiadosti žalobcu si žalobca v skutočnosti sám zabránil prístupu k žiadaným informáciám.

Pri rozhodovaní o náhrade nákladov konania musí pritom súd zohľadňovať samotný účel procesu v správnom súdnictve, ktorým je poskytovanie ochrany porušeným alebo ohrozeným skutočným subjektívnym hmotným právam a právom chráneným záujmom. Súdne konanie nemôže popierať svoje skutočné spoločenské poslanie a nemôže sa stať len nástrojom, slúžiacim na vytváranie ľahkého a neodôvodneného zisku na úkor protistrany, spočívajúceho v zaplatení nákladov za zastúpenie advokátom. Porušením práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi podľa jej čl. 47 preto nie je také rozhodnutie súdu, ktorým súd neprizná účastníkovi náhradu nákladov na zastupovanie advokátom, lebo ich nevyhodnotí ako účelne vynaložené.

Pritom pravidlo, podľa ktorého možno úspešnému účastníkovi priznať len náhradu účelne vynaložených nákladov, sa vzťahuje na akékoľvek náklady konania, teda aj na náklady spojené so zastupovaním advokátom (na odmenu za zastupovanie, paušálnu náhradu hotových výdavkov a náhradu za daň z pridanej hodnoty).

Najvyšší súd Slovenskej republiky navyše pri skúmaní vyváženosti záujmu žalobcu o verejne prístupné informácie v porovnaní s jeho záujmom na náhrade trov konania zisťoval výšku náhrady trov konania za predpokladu úspechu žalobcu, ktorá iba pri 50 žalobách predstavuje 39.650 eur, pričom podľa vyjadrenia krajského súdu, žalobca podal len v banskobystrickom kraji približne 495 žiadostí o sprístupnenie informácií. Námaha, ktorú musel žalobca na vyvolanie uvedených konaní vynaložiť je pritom v zjavnom nepomere s odmenou, ktorú za uskutočnené advokátske služby požaduje.

Za účelne vynaložené náklady podľa § 142 ods. 1 O.s.p. pritom možno považovať len také náklady, ktoré musel účastník nevyhnutne vynaložiť, aby mohol riadne hájiť svoje porušené alebo ohrozené subjektívne právo na súde. Náklady spojené so zastúpením advokátom tomuto vymedzeniu spravidla zodpovedajú. Tomuto pravidlu však nemožno prisudzovať absolútnu, bezvýnimočnú povahu; môžu sa vyskytnúť i situácie, za ktorých náklady spojené so zastúpením advokátom nemožno považovať za nevyhnutné pre riadne uplatňovanie alebo bránenie práva na súde. O taký prípad pôjde najmä v prípade zneužitia práva na zastúpenie advokátom. (pozri aj nález Ústavného súdu Českej republiky z 25.07.2012, sp. zn. I. ÚS 988/12).

V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za dôvodné poznamenať, že zákon o slobode informácií má slúžiť predovšetkým ako nástroj spoločenskej kontroly. Najvyšší súd Slovenskej republiky v žiadnom prípade nepopiera právo žalobcu na informácie, avšak je nevyhnutné, aby toto právo bolo uplatňované efektívne a účelne (nie účelovo), a to nielen vo vzťahu k povinným osobám, ale i vo vzťahu k súdu. V opačnom prípade ide zo strany žiadateľov skôr o zneužívanie práva, kedy je toto právo zámienkou pre formalistické a bezúčelné spory.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k rovnakému právnomu názoru ako súd prvého stupňa a zistil, že v danom prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nie je spravodlivé priznať žalobcovi náhradu trov prvostupňového konania, hoci bol v konaní pred súdom prvého stupňa úspešný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 219 ods. 1 a 2

O.s.p. napadnutý rozsudok krajského súdu v časti výroku o náhrade trov konania ako vecne správny potvrdil a jeho dôvody považoval za vecne správne.

O náhrade trov odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. a v odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal a úspešný žalovaný náhradu trov konania nežiadal.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.